

ที่ ศธ ๐๓๐๗๑/๗๖๗



สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดภูเก็ต

ถนนดำรง ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ระดับชาติ
เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุกแห่ง

ด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้แจ้งมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ระดับชาติ (คกศ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘ ซึ่งมีมติมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือแจ้งชักชวนการปฏิบัติและกำกับการปฏิบัติงานสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อการขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout Plus) ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีชื่อในระบบการศึกษา จำนวน ๖๐๓,๐๙๕ คน พร้อมทั้งขยายขอบเขตการดำเนินงานให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายไปสู่เด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษาชั่วคราว ให้สามารถกลับเข้าสู่เส้นทางการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นที่มีคุณภาพและสร้างการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน (Learn to Earn) รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ระดับจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้ท่าน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ระดับชาติ ตามแนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout Plus) ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ รายละเอียดตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเชษฐ์ สุนทรากร)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองภูเก็ต

วิชาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดภูเก็ต

งานส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้

โทร. ๐ ๗๖๒๒ ๑๘๐๑

โทรสาร ๐ ๗๖๒๒ ๓๓๐๘



แนวทางการขับเคลื่อน

“เรียนดี มีคุณธรรม”

แนวทางการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout PLUS) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. เหตุผลและความจำเป็น

๑) คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมติรับทราบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินงาน

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาระดับชาติ (คกศ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์เป็น Thailand Zero Dropout PLUS สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เพิ่มกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาชั่วคราว (เช่น วิกฤตอุทกภัย วาตภัย การสู้รบ) และเสนอกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีหนังสือแจ้งชักชวนการปฏิบัติและกำกับการปฏิบัติงานไปยัง ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. กลุ่มเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔

คกศ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมติรับทราบการปรับปรุงข้อมูลเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๑) เด็กและเยาวชนที่ไม่มีชื่อในระบบการศึกษา จากการเปรียบเทียบข้อมูลเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง ๓ - ๑๘ ปี ที่อยู่ในระบบการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ) กับทะเบียนประชากร (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) พบเด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีชื่อในระบบการศึกษา จำนวน ๖๐๓,๐๙๕ คน

๒) เด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาชั่วคราว หมายถึง เด็กหรือเยาวชนช่วงอายุระหว่าง ๓ - ๑๘ ปี ที่อาจหลุดออกจากระบบการศึกษาแบบเฉียบพลันหรือมีความเสี่ยงจะหลุดออกจากระบบการศึกษาเนื่องจากตนเองหรือครอบครัวได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์หรือวิกฤตต่าง ๆ เช่น วิกฤตอุทกภัย วิกฤตวาตภัย วิกฤตการสู้รบ วิกฤตสิ่งแวดล้อม วิกฤตแผ่นดินไหว

จากการปรับปรุงข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ไม่มีชื่อในระบบการศึกษา ยังพบเด็กและเยาวชนอายุ ๓ - ๑๘ ปี ที่ไม่มีชื่อในระบบการศึกษาแต่เป็นผู้ที่มีเลขประจำตัวประชาชน (กลุ่มที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน) อีกจำนวน ๒๗๐,๗๓๐ คน การค้นหาช่วยเหลือยังสามารถรวมถึงกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น (ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth: OOSCY)

๓. แนวทางการติดตามช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย

เพื่อให้การขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout PLUS ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปอย่างชัดเจนและลดความซ้ำซ้อน จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานออกเป็น ๓ แนวทาง (Multi-track) ตามบทบาทและความเชี่ยวชาญของหน่วยงานหลักที่จะให้การดูแลช่วยเหลือ ดังนี้

๑) **แนวทางที่ ๑ กลุ่มที่พบข้อในระบบแจ้งเหตุเพื่อรับความช่วยเหลือด้านสังคม** (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

กลไกหลัก : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แนวทางดำเนินงาน : ค้นหาและดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาตามรายชื่อ โดยใช้ระบบ พม.Smart

๒) **แนวทางที่ ๒ กลุ่มใหม่ที่หลุดจากระบบการศึกษาไม่เกิน ๑ ปี** (กระทรวงศึกษาธิการ)

กลไกหลัก : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

การดำเนินงาน : ค้นหาและดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาตามรายชื่อ โดยใช้ระบบ Thailand Zero Dropout

๓) **แนวทางที่ ๓ กลุ่มที่หลุดจากระบบการศึกษาเกิน ๑ ปี หรือไม่พบข้อในระบบแจ้งเหตุ** (กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ)

กลไกหลัก : คณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ให้กลายเป็นศูนย์ ระดับจังหวัด (คณะกรรมการระดับจังหวัด) ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นเลขานุการ หรือ คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ ระดับอำเภอ / ระดับตำบล (คณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล)

การดำเนินงาน : ค้นหาและดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาตามรายชื่อ โดยใช้ระบบ Thailand Zero Dropout

ข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จะถูกจำแนกให้กับผู้มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลผ่านระบบ Thailand Zero Dropout และระบบ พม.Smart สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละแนวทาง ตามภารกิจและหน้าที่โดยไม่ซ้ำซ้อน และเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากงบประมาณส่วนใหญ่ที่แต่ละกระทรวงใช้งบประมาณของตนสนับสนุนการดำเนินงานแล้ว กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เลขานุการร่วม คกศ.จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการค้นหา ดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในกรอบวงเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ต่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาหนึ่งคน ให้แก่ เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ผู้สำรวจ ผู้จัดการรายกรณี คณะกรรมการจังหวัด คณะกรรมการอำเภอ คณะกรรมการตำบล หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังรายการต่อไปนี้

- | | |
|---|--------------------|
| (๑) ค่าใช้จ่ายในการสำรวจ ค้นหา คัดกรอง | อัตรา ๕๐ บาทต่อคน |
| (๒) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแบบบันทึกการจัดการรายกรณี | อัตรา ๓๐๐ บาทต่อคน |
| (๓) ค่าใช้จ่ายในการติดตามการดำเนินงานตาม | อัตรา ๕๐๐ บาทต่อคน |

แบบบันทึกการจัดการรายกรณี

- (๔) ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน อัตรา ๑๕๐ บาทต่อคน
 (๕) ค่าใช้จ่ายสำหรับการสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษา อัตราไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาทต่อคน
 หรือการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หรือค่าเล่าเรียน หรือ
 ค่าพัฒนาทักษะอาชีพ หรือเงินทุนสนับสนุน

การเบิกจ่ายฯ มีเงื่อนไขและหลักฐานการจ่ายเงินตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ตามคู่มือการดำเนินงานเพื่อ
 ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout)
 ที่แนบ

๕. การจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

คณะกรรมการบูรณาการทำงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ในการ
 ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙ มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการ
 จัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นและมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยหน่วยงาน
 ภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ผ่าน ๓ กลุ่มมาตรการ ได้แก่

- ๑) มาตรการป้องกันการหลุดจากระบบการศึกษา อาทิ จัดสรรเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานฯ
 (ทุนเสมอภาค) / ขยายพื้นที่ใช้งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน / ขยายผล ๑ โรงเรียน ๓ รูปแบบ
 / ขยายผลโรงเรียนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (Teacher and School Quality Movement)
- ๒) มาตรการแก้ไขเมื่อหลุดจากระบบการศึกษา อาทิ การจัดการเรียนรู้โดยศูนย์การเรียนรู้มาตรา ๑๒
 / การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทักษะอาชีพ และเทียบโอนวุฒิสำหรับเยาวชนนอกระบบ
 การศึกษา โดย สกร. / การจัดการเรียนรู้ควบคู่การมีงานทำร่วมกับภาคเอกชน (Learn to Earn)
- ๓) ระบบสนับสนุนการศึกษาที่ยืดหยุ่น อาทิ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ช่วยให้เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา
 (Mobile School) / ระบบสะสมหน่วยกิตเทียบโอนการเรียนรู้และประสบการณ์ (Credit Bank) /
 การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐานหรือพื้นที่ต้นแบบ (ตำบล Zero Dropout)

การดำเนินงานทั้ง ๓ กลุ่มมาตรการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ มีเป้าหมายเพื่อขยายผลจากการดำเนินงานจาก
 พื้นที่หรือโครงการนำร่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้สามารถรองรับการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจาก
 ระบบการศึกษาทั่วประเทศ (รายละเอียดตามคู่มือที่แนบ)

๖. ปฏิทินการดำเนินการ

เดือน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้อง
มกราคม	สื่อสารข้อมูลสาธารณะและสื่อสาร แนวทางการดำเนินงานต่อ คณะกรรมการระดับจังหวัด/ หน่วยงานร่วมขับเคลื่อน	๑๑ หน่วยงานความร่วมมือสื่อสารหน่วยงาน ในสังกัด และคณะกรรมการจังหวัด เพื่อแจ้ง ต่อหน่วยงานในพื้นที่
กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม	ค้นหา ช่วยเหลือเด็กเยาวชนที่ หลุดจากระบบการศึกษาโดย คณะทำงานระดับจังหวัด/พื้นที่และ หน่วยงานร่วมขับเคลื่อน	คณะกรรมการจังหวัด/อำเภอ/ตำบล ศธ. พม. มท. ดำเนินการค้นหา ช่วยเหลือ ส่งต่อ บันทึก ข้อมูลในระบบ
มิถุนายน	ตรวจสอบข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	ศธ. มท. และ กสศ. ร่วมกันตรวจสอบข้อมูล

เดือน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้อง
กรกฎาคม – ตุลาคม	ค้นหา ช่วยเหลือเด็กเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษาโดยคณะทำงานระดับจังหวัด/พื้นที่และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน	คณะกรรมการจังหวัด/อำเภอ/ตำบล ศธ. พม. มท. ดำเนินการค้นหา ช่วยเหลือ ส่งต่อ บันทึกข้อมูลในระบบ
พฤศจิกายน	ตรวจสอบข้อมูลเด็กและเยาวชนที่กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	ศธ. มท. และ กสศ. ร่วมกันตรวจสอบข้อมูล
ธันวาคม	จัดทำข้อมูลสรุปสถานการณ์เด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษาสำหรับปีต่อไป	คณะกรรมการจังหวัด / หน่วยงานต่าง ๆ สรุปผลการดำเนินงานรายงานต่อคณะกรรมการระดับชาติ/ สื่อสารสาธารณะ

๗. ข้อเสนอเพื่อสั่งการและการขับเคลื่อนทางปฏิบัติ

- ๑) ให้มีหนังสือแจ้งชักชวนการปฏิบัติและกำกับการปฏิบัติงานสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ไปยัง ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการฯ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เสนอต่อ คกก. (ผ่าน กสศ.) ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เน้นภาพรวมผลการดำเนินงาน บทเรียน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการกำหนดแนวทาง การสั่งการ และการจัดสรรทรัพยากรในระยะต่อไป (นำส่งผ่านระบบ Thailand Zero Dropout)

๘. รายละเอียดคู่มือดำเนินงาน



คู่มือการดำเนินงานสำหรับ
คณะกรรมการระดับจังหวัด



คู่มือการดำเนินงานสำหรับ
คณะกรรมการระดับตำบล/อำเภอ



คู่มือการดำเนินงานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและโรงเรียน



คู่มือการดำเนินงานสำหรับหน่วยงาน
ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์